

Parlamentul
Republicii Moldova

Dez-9 nr. 419
21 iunie 2022

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 768 din 02.02.2000
privind statutul alesului local
(nr. 210 din 01.06.2022)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

I. Observații generale

1. Inițiativa legislativă este înaintată de către un grup de deputați în Parlament, în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Prin proiectul dat se propune modificarea Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local prin expunerea într-o redacție nouă a prevederilor de la art. 18. Astfel, autorii proiectului doresc „impulsionarea procesului de soluționare a problemelor comunității locale”.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție.

2. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice. Remarcăm că, în conținutul notei informative autorii fac trimiteri la astfel de discuții/consultări, însă, la proiectul prezentat nu sunt anexate careva acte/concluzii care ar proba că astfel de audieri au avut loc;

- conform art. 58 din Regulamentul Parlamentului proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

3. La art. 4 pct. 6 Carta Europeană a Autonomiei Locale (ratificată de către Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1253/1997) este prevăzut că, colectivitățile locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care le privesc direct.

Art. 109 alin. (1) din Constituție stabilește principiile de bază ale formării și funcționării administrației publice locale în unitățile administrativ-teritoriale, și anume: principiul autonomiei locale, al descentralizării serviciilor publice, al

eligibilității autorităților administrației publice locale și al consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Alin.(2) al articolului menționat mai sus prevede că autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Cadrul general de reglementare a descentralizării administrative pe baza principiilor de repartizare a competențelor între autoritățile publice a fost stabilit prin Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, care determină obligativitatea consultării autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare, adoptare sau modificare a legilor sau altor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice locale.

Tot aici remarcăm prevederile art. 6 „Raporturile dintre autoritățile administrației publice” din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală unde la alin. (5) este statuat că, „*autoritățile administrației publice centrale consultă asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale în problemele ce țin de administrația publică locală*”.

Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 109 din Constituția Republicii Moldova, art. 3, art. 4 pct. 6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art. 6 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 435/2006, observăm necesitatea consultării autorităților administrației publice locale, precum și a asociației reprezentative ale autorităților administrației publice locale - Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) pe marginea subiectului abordat prin prezentul proiect de lege.

4. Ținem să menționăm că, la 1 iunie 2022, prin scrisoarea nr. 1325 din procedură legislativă a fost retras proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală (art. 29), nr. 128 din 07.04.2022, inițiativă legislativă a unui grup de deputați prin care, la fel ca și prezenta inițiativă, autorii intenționau „*impulsionarea procesului de soluționare a problemelor comunității locale*”. În esența sa prezentul proiect de lege reproduce prevederile proiectului menționat supra. Deși Direcția generală juridică a expus un șir de obiecții pe marginea proiectului nr. 128/2022, la întocmirea prezentului proiect de lege acestea nu au fost luate în considerare sub nici o formă.

5. Tot aici, în contextul subiectului abordat prin prezenta inițiativă, atragem atenția la prevederile Hotărârii Guvernului nr. 463/2019 cu privire la organizarea audienței prin care sunt statuate reglementările detaliate referitoare la procedura/zilele, persoanele responsabile de organizarea procesului de primire în audiență de către conducătorii administrației publice centrale și administrației publice locale și Hotărârii Parlamentului nr. 104/2010 privind asigurarea dreptului la petiționare și programul de audiențe în Parlament.

II. Observații de ordin conceptual.

Conform prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 768/2000 noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor sătești (comunale), orășenești (municipale), raionale și consiliului municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor. Nu este clar de ce în conținutul notei informative autorii proiectului pun accent doar pe funcția de primar?

Întru evitarea unor eventuale neclarități, prevederile normei propuse prin proiectul dat urmează a fi concretizate.

III. Observații de ordin tehnico-juridic.

1. Titlul proiectului precum și modul de indicare a denumirii actului normativ propus spre modificare, necesită a fi conformat la rigorile art. 42 alin. (4) a Legii nr. 100/2017 în ceea ce privește structura și conținutul acestuia.

2. Conform art. 63 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 „dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv”.

3. În textul introductiv al art. I din proiect cuvintele „se modifică după cum urmează:” se vor substitui prin textul „va avea următorul cuprins:”.

3.1. Textul „Art. 18 va avea următoarea redacție:” se va exclude.

3.2. Din conținutul normei propuse spre completare nu este clar dacă prin termenul „persoanele cu funcție de răspundere ale autorităților publice” sunt vizate și autoritățile administrației publice centrale (persoanele cu funcție de demnitate publică)?

3.3. Remarcăm că, „conducătorii persoanelor juridice” sunt și ei persoane cu funcție de răspundere din unitatea/instituția pe care o conduc.

4. În ceea ce privește termenul de intrare în vigoare a proiectului de lege stabilit la **Art. II** remarcăm norma art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 unde este stabilit că „actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării”. În cazul când, se propune o altă dată de intrare în vigoare, autorii urmează să argumenteze în nota informativă necesitatea urgentării.

În contextul obiecțiilor expuse, remarcăm necesitatea revizuirii textului proiectului de lege nr. 210 din 01.06.2022 întru ajustarea conținutului acestuia la exigențele normelor tehnicii legislative, normele Legii nr. 100/2017.

Oportunitatea examinării și adoptării proiectului rămâne la latitudinea Parlamentului.

Ion Creangă,
Șef Direcție

ex. Elena Geru
tel. 820-580